

HRISTOSUL ÎNCUNUNAT

„Și pe capul Lui erau multe cununi” (Apocalipsa 19.12).

Capitolul 6

„OMUL AL DOILEA”

Dacă titlul Domnului de Fiu al omului arată continuitatea umanității în El cu un caracter asemenea celui găsit în oameni în general - trup, suflet și duh cu adevărat *omenești* - ne este cu atât mai necesar să realizăm, pe de altă parte, *caracterul unic* al acestei umanități în El - noua treaptă minunată pe care omeneșul a dobândit-o în Persoana „Omului Hristos Isus”. Putem spune pe drept cuvânt că, dacă Îl cunoaștem ca fiind „Cuvântul făcut trup”, Îl cunoaștem în mod necesar și ca fiind „Omul Unic”, fără seamăn și deosebit de oricare altul. Faptul acesta este adevărat, dar nu constituie tot adevărul. Dacă acesta ar fi tot adevărul, nu am putea spune că *omeneșul* a câștigat prin El o treaptă. El ar fi cu totul singur în aceasta: în *acest* sens nu ar putea avea „frați”; divinitatea radiind prin caracterul Său omeneșc, este clar că nu ar putea fi împărtășită: în această privință trebuie să rămână pentru totdeauna singur.

Dar Scriptura nu ne lasă cu o asemenea concluzie. Ea îmbină două titluri care-I aparțin ca om și ca om *unic*, în așa fel încât să ne asigure de câștigul nostru chiar din această singularitate; - acela că, prin harul divin, umanitatea noastră este ridicată la un nou plan în El, astfel încât Îl face într-un sens aparte „Întâi născut dintre mai mulți frați” (Romani 8.29). Aceste două titluri sunt „Omul al Doilea” și „ultimul Adam” - paralelă de antetip (și contrastul atât de necesar) cu „primul Adam” (1 Corinteni 15.45, 47). După cum primul om avea să fie capul unei seminții de oameni și nu să rămână singur, ci să fie în fapt un „întâi născut dintre mai mulți frați”, tot așa este și cu „Omul al Doilea”. Acesta este Cap al unei seminții de oameni, dar al uneia noi; și se spune despre El că este „*ultimul Adam*”, pentru că nu există un alt Adam care să-I urmeze, cum s-a întâmplat primului om. În El, gândul lui Dumnezeu cu privire la om se împlinește deplin și inima-I este complet satisfăcută.

Dar nu la cel din urmă Adam ne vom opri acum, ci la Omul al Doilea; ca „al Doilea”, ca un nou tip de om, aflat în contrast cu cel dintâi: „omul dintâi este din pământ, făcut din țărână”, „omul al doilea este din cer”. Și, corespunzător, „omul dintâi, Adam, a fost făcut un suflet viu; cel din urmă Adam, un duh dătător de viață”. Aceste diferențe sunt în relație una cu alta: „cum este cel făcut din țărână, așa sunt și cei din țărână; cum este Cel ceresc, așa sunt și cei cerești. Și după cum am purtat chipul celui făcut din țărână, tot așa vom purta și chipul Celui ceresc”.

Însăși căderea omului dintâi a pregătit drumul pentru al Doilea; și numai Acesta desfășoară gândul lui Dumnezeu de la început și-I îndreptățește deplin plăcerea în fiii oamenilor. Omul al Doilea nu este pus în contrast doar cu cel *căzut*, ci și cu omul dintâi, aflat în afara oricărei căderi, ca aici. Ce este *pământesc* prefigurează ceea ce este ceresc; dar în orice prefigurare, contrastul apare la fel de clar ca și asemănarea.

Omul este un microcosmos, o lume în miniatură, în care se află încorporat tot ceea ce l-a precedat și care în el este înălțat la o deplină perfecțiune naturală. Omul este cununa și chintesența întregii Creații. Și natura se înalță către el în trepte succesive de progres, fiecare dintre acestea păstrând ce a fost mai înainte, în timp ce își transcende precedentă. Principiul de progres al lui Dumnezeu apare atât de clar în ansamblu, încât, deși nu putem prevedea la fiecare punct la care ne oprim ce va fi dincolo (sau dacă va fi ceva), totuși suntem pregătiți să estimăm viitorul atunci când se apropie, să urmărim unitatea lucrării divine, să vedem cum sfârșitul s-a aflat înaintea Lui de la început și cum un scop binecuvântat străbate toate lucrurile. Poate că nu va fi în zadar - chiar și având înainte o asemenea temă - să privim înapoi spre început, înainte ca omul însuși să fi fost pe pământ și să aflăm chiar de la natură ceea ce ne poate învăța despre

supranatural și despre felul cum Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Isus Hristos a guvernat secolele.

Scriptura depune mărturia unei dezvoltări treptate a creației până la om. Și aceasta fie că o privim în perioadele imense pe care știința le pretinde pentru o asemenea dezvoltare, ori doar în șase zile literale, fie că - probabil - ne putem permite să credem că ambele puncte de vedere au o măsură de adevăr în ele și nu se exclud reciproc. Oricum, o dezvoltare există de la anorganic la organic, de la plantă și animal până la om. Faptul acesta este atât de evident, încât s-a pretins că în această privință Moise este un evoluționist. Cu siguranță că el credea în progres; și dacă privim creația cu suficientă atenție, vom găsi că reprezintă un progres foarte ordonat; și cele patru diviziuni în natura ei se pot îndreptăți mult mai bine decât celelalte trei în care oamenii s-au obișnuit a crede, prin care omul este cufundat în regnul animal, iar ceea ce-l distinge rămâne ignorat și dat deoparte.

Le putem numi „diviziuni”, deoarece Scriptura le deosebește clar: cele fără viață; cele vii; animalele cu viață și suflet; omul cu viață, suflet și duh. Fiecare dintre acestea preia în sine ceea ce a precedat-o și își adaugă elementul distinctiv; care în cazul animalelor și al omului se afirmă clar că sunt o nouă „creație”. Ne va fi de folos să le privim mai îndeaproape.

Materia fără viață sau anorganică stă la baza tuturor și nu trebuie să ne rețină. În forma cristalului, anorganicul pare să vorbească despre organizarea pe care n-o va atinge niciodată: pentru că aici se află un hotar care nu poate fi trecut. Nu există viață decât *din* viață, este concluzia bine stabilită de știință.

Planta preia în sine materia lipsită de viață și, printr-un proces particular ființelor vii, o transformă în viață. Din aceasta își făurește țesuturile, o multitudine de celule mici care se combină într-un fel cu totul minunat, pentru a alcătui o structură dintre cele mai complicate; fiecare ocupându-și locul și rolul printr-o diviziune a muncii și printr-o unitate de interese, cum n-au fost vreodată depășite în altă parte. Ne aflăm aici în fața unui instinct anterior instinctului, a unei înțelepciuni care ține de sfera conștiinței și care nu poate aparține acestor particule de materie vie; altfel, viața superioară care urmează ar trebui să fie o degenerare a acesteia. Viața constă în ceva care nu poate fi definit, nu poate fi separat prin vreun test chimic sau de altă natură de materia pe care o penetrează și o controlează atât de minunat. Ceea ce este invizibil și intangibil își asumă din start aici un fel de statut regal, deși rămânând în slujire: neseparându-se de ce-i este inferior, ci ridicându-l și transformându-l pe acesta. Și acesta este progresul pe care Scriptura ni-l arată a fi constant în natură. Acest progres nu este evoluție: elementul inferior nu se ridică mai presus de condiția lui; elementul superior nu se dezvoltă din cel inferior, ci *se apleacă spre el și îl ridică*. Astfel deja începe să se descopere principiul care ne va purta (în continuare) prin alte scene până să-și afirme întreaga putere.

De la plante trecem la animale - la sufletul viu. Acesta este definit în Geneza 1.30: „tuturor vietăților care se mișcă pe pământ, în care este un suflet viu”. Și acest „suflet” nu este identic cu viața desemnată prin chiar termenul „viu”, legat de el. Dar această conexiune mai arată că în el se află un principiu al vieții: o viață aflată acum pe un plan mai înalt decât înainte. După cum în plantă viața și materia sunt inseparabile, tot așa sunt în animal sufletul și viața. „Sufletul” este, într-adevăr, viața animalului - este termenul folosit pentru ea, deși viața înseamnă mult mai mult decât sufletul și cu toate că mai există un cuvânt distinctiv pentru viață (CHAI, ZOE). Sufletul este sediul emoțiilor, al instinctelor și al poftelor trupului, al întregii naturi senzoriale; spre deosebire de animal, în care funcțiile de nutriție și de reproducere sunt numite de fiziologi „funcții vegetative”, iar cele distinctiv *animale* fiind ale senzației și ale mișcării voluntare. Acestea sunt indicate prin expresia „sufletul viu care se mișcă”.

Vedem deci cum prin legătura sufletului cu ea, viața în animal este ridicată pe un plan mai înalt, în timp ce sufletul nu este identic cu această viață superioară, ci este un element nou al ființei; cum indică în mod expres termenul „creat”, „făcut” - „Dumnezeu a creat orice suflet viu”.

În om avem o dată în plus un adaos distinct și anume *duhul* (spiritul); și, evident, tocmai prin acesta omul *este făcut după chipul și asemănarea lui Dumnezeu*. Pentru că Dumnezeu este Duh și Tatăl duhurilor (Evrei 12.9). Deci Fiul este chipul și asemănarea lui Dumnezeu, pe când în duhul omenesc facultățile mentale și morale se adaugă celor instinctuale și emoționale. Și din această unire, câștigul sufletului asupra a ceea ce este doar animal se observă ușor. Legea pe care am urmărit-o până acum se manifestă din nou; sufletul, la rândul său, dobândește o unitate inseparabilă cu spiritul, prin care beneficiază de lumina conștiinței de sine, în care spiritul se mișcă și devine totodată părtaș nemuririi lui. Fiarele câmpului pier, dar nu și sufletul omului, pe care cei ce nimicesc trupul nu-l pot atinge.

Astfel, legea duhului se manifestă pe fiecare treaptă a progresului creației, până la om. *Întregul progres se realizează prin aplecarea celui situat pe o treaptă mai înaltă, spre cel aflat pe o treaptă mai de jos*. Și aici actul răscumpărării nu este umbrit prea mult de creație. Hristos apare la pasul următor; în Omul al Doilea, aplecarea Celui de sus către cei de jos își găsește exemplificarea completă în unitatea inseparabilă a ceea ce este divin cu ceea ce este omenesc. Viața veșnică este legată de umanitate, iar Omul al Doilea devine Întâiul-născut dintre mulți frați, Ultimul Adam - Cap al unei noi seminții de oameni.

Deci trebuie să existe un contrast între umanitatea găsită în omul dintâi și cea găsită în Hristos, Omul al Doilea; și aceasta în afara chestiunii căderii. Omul dintâi a fost de la început „din pământ, făcut din țărână; Omul al Doilea este din cer” (1 Corinteni 15.47). El este născut așa cum noi suntem născuți din nou prin directa interpunere a Duhului lui Dumnezeu. Nu asemenea lui Adam, simplu, „făcut drept” (Eclesiastul 7.29), ci El este la naștere „Sfântul” care „va fi numit Fiul lui Dumnezeu” (Luca 1.35). *Natura Lui*, ca om, este „natura divină”; și în El nu există nici o contradicție, cum există în noi, deși suntem născuți din Dumnezeu. În alte privințe El nu-și arată întâi demnitatea: pentru că în urma apariției păcatului există o lucrare pe care trebuie s-o facă în consecință, ce nu poate fi împlinită decât în lepădare de sine. De aceea El nu vine în trup păcătos (lucrul acesta ar fi cu totul imposibil și aberant pentru El), ci „într-o fire asemănătoare cu a păcatului” (Romani 8.3).

Împrejurările în care S-a aflat El sunt cele ale celorlalți oameni - care apar cu mai mare intensitate atunci când își întâmpină lucrarea specială pe care o are de făcut. Îndreptățirea fără pată nu-I oferă nici o apărare în exterior împotriva răului înconjurător, într-o lume căreia păcatul i-a dat caracterul pe care îl are. În adevăr, El este în ea „Om al durerii și obișnuit cu suferința” (Isaia 53.3). Desigur, nu putea fi pedeapsa lui Dumnezeu, ci numai mărturia plăcerii depline a lui Dumnezeu în Sfântul Său; și aceasta până când a intrat în acea umbră îngrozitoare, care la sfârșitul drumului de aici s-a așternut peste El în locul groaznic - locul nostru - în care numai El putea să ne apuce și să ne scoată afară, la lumina lui Dumnezeu.

Trebuie să privim în continuare la actul învierii, pentru a-L vedea pe Omul al Doilea deplin în acest caracter și pentru a vedea în mod cuprinzător ceea ce omenescul a câștigat în El. Dar aceste aspecte vor fi mai bine considerate când îl vom contempla ca ultim Adam, Capul noii seminții de oameni. După cum am mai spus, nu trebuia să aștepte perfecțiunea morală, ci era (cum mărturiseau chiar demonii), „Sfântul lui Dumnezeu”, aflat în totul într-o armonie perfectă cu gândurile lui Dumnezeu. Nu a fost posibilă nici o schimbare în natura Lui; iar noi nu trebuie să pervertim ideea libertății Sale morale depline la admiterea unui asemenea fapt. El a fost perfect liber, desigur, într-o glorioasă sfințenie: gândul satanic a fost - acela că era liber *să păcătuiască* - liber, ca și cum în El ar fi fost implicat un sort de balanță de posibilități, iar aceasta ar fi fost chiar necesară încercării Sale depline și realității unei victorii finale asupra răului; pentru că fără strădanie, ar spune ei, nu poate exista victorie.

Dar nu a existat o luptă cu *Sine Însuși*, iar victoria asupra Lui Însuși ar fi fost deja o înfrângere: El n-ar mai fi Hristosul Scripturilor, „ispitit în toate, asemenea nouă, dar *fără păcat*” (Evrei 4.15). Acest „*totuși fără păcat*” din vorbirea obișnuită a făcut o lucrare teribilă de coborâre a poziției lui Hristos în mințile oamenilor. Nu există nici o justificare a acestui „*totuși*” posibil.

Textul în greacă nu are nimic din acest înțeles, care a venit din simpla presupunere că expresia „fără păcat” se referă la rezultatul final și nu la exceptarea de la acest fel de ispită. Pentru El, păcatul nu a fost o ispită posibilă: în mod absolut, acesta nu avea nici o putere de seducție; nu l-a afectat libertatea, ci l-a caracterizat-o. Cu cât suntem mai incoruptibili, cu atât suntem mai liberi și *nu* mai puțin liberi. Nu devenim perfecți prin pierderea libertății. A umbla cu Dumnezeu înseamnă a umbla având conștiința realității lucrurilor, neînșelați și neperversiți.

Dacă spun despre cineva, „El nu poate comite o faptă necinstită”, înseamnă oare că din această cauză eu îl socotesc mai puțin liber? Dacă nu există nici o certitudine morală cu privire la faptele lui, îi atribui eu în consecință o voință mai fermă și o stăpânire de sine mai bună? Nimeni nu poate vorbi sau gândi în felul acesta.

Nici El, care a venit în lume ca Eliberator al omului, nu Se dezbracă de perfecțiunea care-I este necesară, doar pentru că astfel S-ar putea afla în termeni mai apropiați cu situația adversarului. Dacă l-ar fi fost necesar să facă aceasta, este greu de văzut cum s-ar fi putut înfăptui. Pentru că oare cum ar putea perfecțiunea morală să consimtă la propria degradare? Sau cum ar putea slăbirea ei să fie altceva decât o degradare? Chiar pentru o Ființă divină există imposibilități care decurg din perfecțiune și care de aceea sunt perfecțiune. Imposibilitatea de a păcătui era o glorie necesară a Hristosului lui Dumnezeu.

Dar pe de altă parte, oamenii obiectează că aceasta implică posibilitatea simpatiei cu cei încorsetați în infirmitățile proprii făpturilor căzute. Fără îndoială că așa este în privința oricărui lucru care implică păcatul sau depravarea firii ce nu poate fi despărțită de el. Dar există simpatie (cum s-a arătat deseori), atât cât este posibil, cu creștinul aflat în nevoi sau cu creștinul căruia îi lipsesc acele lucruri în care își poate găsi mângâierea adevărată. El găsește în Hristos o ispășire deplină pentru păcat și, dacă cunoaște eliberarea, găsește o putere în harul divin, care pentru el a sfârșit puterea păcatului. Umblând prin Duhul, creștinul nu împlinește poftele cărnii. Mai mult, răul din el este acela pe care Dumnezeu, în înțelepciunea Sa minunată, îl folosește pentru a-l întoarce de la preocuparea cu sine spre Hristos și pentru a-l îndepărta de mândrie și de mulțumirea de sine. Dar cu răul însuși nu simpatizează, ci îl condamnă, în timp ce în toate celelalte el găsește cea mai adâncă simpatie. Dar aici nu este locul ca să dezvoltăm aceste lucruri: se cuvine să fie destul a cita aici cuvintele apostolului că „tocmai un astfel de Mare Preot ne trebuia: sfânt, nevinovat, fără pată, *despărțit de păcătoși și înălțat mai presus de ceruri*” (Evrei 7.26). Dar aprofundarea acestor aspecte aparține de drept unui alt moment.

„Omul al Doilea” este, în mod necesar și absolut, „din cer”, ceresc. Într-adevăr, umanitatea Lui poartă în sine și promisiunea pentru pământ, oferind locuitorilor pământului cea mai dulce siguranță. Dar și această promisiune câștigă, nu pierde printr-un asemenea caracter ceresc; și este inseparabilă de faptul că El este Fiul lui Dumnezeu în caracter omenesc.

Dacă rămânem în continuare la „chipul Celui ceresc” (1 Corinteni 15.49), pe care așteptăm să-l purtăm, observăm că încă se vorbește despre trupul glorios pe care-l vom avea ca fiind „locuința noastră din cer” (2 Corinteni 5.2) - deși învierea trupului semănat în țărână, adică a celui supus morții, l-a transformat într-unul nemuritor. „Pentru ca ce este muritor în noi”, spune apostolul, „să fie înghițit de viață” (versetul 4). Atunci va avea loc o înviere a trupurilor noastre muritoare, acum „moarte din pricina păcatului” (Romani 8.10-11), care le va face părtașe „răscumpărării” (versetul 23). Astfel noua putere de viață este cea care, pătrunzându-le și modelându-le, le va face cerești, ajungând să poarte „chipul Celui ceresc”.

Dar chiar acum când încă așteptăm acestea, în virtutea lucrării începută în noi, suntem deja „cerești” (1 Corinteni 15.48). Pentru că avem deja învierea prin Duhul, viața cerească a început, deși în mijlocul piedicilor și în anonim, în ceea ce este partea cea mai înaltă a umanității noastre.

Când ne gândim la Domnul așa cum Se afla în mijlocul nostru „în zilele vieții Sale pământești” (Evrei 5.7), găsim în El un caracter nu în toate aspectele ceresc. În ce privește trupul Lui - deși nicidecum aflat (asemenea nouă) sub puterea morții și fără a purta pedeapsa păcatului - este

totuși „într-o fire *asemănătoare* omului păcătos („carnii păcătoase” - Romani 8.3). Adică asemenea modelului de caracter omenesc eșuat în Adam, deși fără greșală sau consecințe ale ei, pentru ca numai prin har El să Se poată apleca spre aceștia.

Din orice unghi L-am privi, El este fără cusur, ba mai mult, acest trup de carne și sânge adoptat - asemenea vasului de pământ în care pasărea cerului trebuia să moară pentru curățirea leprei noastre (Levitic 14.5) - este în sine, pe cât de real, desigur un „văl” al înaltei umanități venită prin El, care nu este inocentă și pământească, cum era în omul dintâi, ci sfântă și cerească. În El ni se arată „Viața Veșnică”, viață care era la Tatăl” (1 Ioan 1.2) și care acum este fără umbră și fără încetare „lumina oamenilor” (Ioan 1.4).

Această Viață este „în El” cum n-ar putea fi în altul: „Căci după cum Tatăl are viața în Sine, tot așa a dat și Fiului să aibă viața în Sine” (Ioan 5.26). El este astfel Sursa și Izvorul ei pentru noi în persoana „ultimului Adam”; și posedând această viață ca Om, El este caracterizat în mod absolut de acea „natură divină” pe care o implică viața divină. Faptul acesta nu știrbește deloc realitatea deplină a omenescului în El - duh, suflet și trup, pentru că din puținul pe care îl cunoaștem despre taina „vieții”, ne este clar că nu înlătură nici una dintre aceste componente, ci le conferă adevărata valoare și realitate.

Ca „Întâi-născut dintre mai mulți frați”, această viață se manifestă în El ca o viață de credință, în constantă dependență de Dumnezeu, ba încă trăind (cum n-am fi îndrăznit să gândim despre El dacă El Însuși nu ne-ar fi învățat să aplicăm Scriptura în felul acesta), „cu orice cuvânt care iese din gura lui Dumnezeu” (Matei 4.4). În adevăr, cum știm, aceasta a fost chemarea Lui constantă, călcând pe o cale pe care ne îndeamnă să-L urmăm, ca și „Căpetenie și Desăvârșire a credinței noastre”, în propria-I Persoană (Evrei 12.2); și aceasta fără ca El să fi invocat desăvârșirea ca pe un drept prin care să scape de încercările și întristările unui drum de pelerin, ci din contră, gustând din plin paharul întristării, până la moarte, da, și încă moarte de cruce. Dar aceasta a venit exclusiv prin harul Său și din nevoia noastră: pentru că în Sine n-a fost cu nimic dator morții. Nimeni nu I-a luat viața, ci El Și-a dat-o, având puterea să Și-o dea și să o ia din nou.

Nu este necesar să mai insistăm aici asupra acestui lucru. Cuvântul lui Dumnezeu vorbește cu hotărâre absolută despre toate acestea: cât am avea de scris dacă ar fi să dezvoltăm tema! Oricum, aici nu încercăm decât să schițăm adevărul, pentru a cărui completare se găsesc materiale peste tot, în timp ce realitatea în întregul ei este de nedescris. Cerul și pământul se întâlnesc aici și toată plinătatea Dumnezeirii locuiește trupește în Omul Hristos Isus. Cât de minunat este să ni se spună că în chiar această relație, „avem totul deplin în El” (Coloseni 2.9-10)!